

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:837

av **Suzanne Svensson m.fl. (S)**

Kraftfullt och skyndsamt verka för att minska utsläppen av mikroplast

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kraftfullt och skyndsamt verka för att minska utsläpp av mikroplast och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Mikroplast är ett samlingsnamn för små plastfragment som bildas oavsiktligt när plastföremål slits, eller när vi inte återanvänder, återvinner eller slänger plastmaterial på rätt sätt utan plasten blir skräp som succesivt bryts ned till mindre och mindre bitar i naturen. Det finns också plast som från början tillverkas som små pellets eller korn, till exempel i hudvårdsprodukter och hygienprodukter.

Mikroplaster tycks kunna skada vattenlevande organismer både fysiskt och toxikologiskt. De misstänks även kunna fungera som bärare av miljögifter. Exakt vad det innebär för människor att få i sig mikroplast eller de ännu mindre nanoplasterna vet inte forskarna i dag. Men studier på mänskliga celler i laboratorium har visat att de allra minsta partiklarna, nanopartiklar, kan störa andningsfunktionen.

Enligt en nyligen publicerad undersökning hittades plast i 83 procent av de prover som togs i olika länders dricksvatten. Allra högst andel förorenade prover kom från USA. Av de prover som togs där innehöll 94 procent plastfibrer. Europeiska länder hade klart lägst andel förorenade prover jämfört med övriga områden som undersökts, ändå hittades plast i 72 procent av proverna tagna i Slovakien, Storbritannien, Tyskland, Schweiz, Irland, Frankrike och Italien. Sverige fanns inte med i undersökningen.

Sedan tidigare har det visat sig att vi får i oss plast genom maten vi äter och till och med genom luften vi andas. Det har hittats mikroplast i till exempel musslor, ostron, havssalt och honung. Det finns också otroligt mycket fibrer i luften, inte minst från kläder, som vi andas in.

Ungefär 40 ton mikroplast från kosmetiska produkter beräknas årligen nå Östersjön och regeringen arbetar på ett förslag att förbjuda mikroplaster helt i kosmetika. Men dessa mikroplaster utgör enbart en liten del av alla utsläpp.

I den första övergripande kartläggningen av källor till och spridning av mikroplaster i Sverige som Naturvårdsverket gjort i samarbete med bland annat Havs- och vattenmyndigheten dras några mycket viktiga slutsatser. Vägar och däck är den absolut största källan till utsläpp av mikroplaster, därefter kommer konstgräsplaner och industriell produktion och hantering av primärplast. Även tvätt av syntetfibrer, båtbottnfärg och nedskräpning bidrar.

Regeringen måste fortsätta att verka för att stoppa spridningen av de skadliga mikroplasterna och utreda möjligheterna att minska utsläppen från främst vägar och däck samt konstgräsplaner. För att på längre sikt förhindra att mikroplastutsläpp uppstår och att spridningen reduceras är kunskapsuppbyggnad central, liksom dialog och information för att medvetandegöra berörda aktörer om mikroplastproblematiken.

Suzanne Svensson (S)

Johan Andersson (S)

Eva Sonidsson (S)

Pyry Niemi (S)

Rikard Larsson (S)

Lennart Axelsson (S)

Peter Johnsson (S)

Lars Mejern Larsson (S)

Phia Andersson (S)